

Bánfalvi András fordítása

*These thin lines of India ink reveal all truth.**Ezek az indiai tintával írt szarkalábak föltárják előtted a teljes igazságot.*

Students, sit earnestly in *zazen*, and you will realize that everything born in this world is ultimately empty, including oneself and the original face of existence. All things indeed emerge out of emptiness. This original formlessness is "Buddha," and all other similar terms – Buddha-nature, Buddhahood, Buddha-mind, Awakened One, Patriarch, God—are merely different expressions for the same emptiness. Misunderstand this and you will end up in hell.

Tanítványok, üljetek komolyan *zazen*-ben, s akkor fölismeritek, hogy minden, ami született ezen a világon végső soron üres, beleértve magatokat és a létezés eredeti arcát is. Valójában minden dolog az ürességből merül föl. Ez az eredeti form nélkülség a „Buddha”, és minden hasonló fogalom: buddha-természet, buddhaság, buddha-tudat, a Felébredett, Pátriárka, Isten – csupán különböző kifejezése ugyanannak az ürességnek. Ha ezt félreértitek, akkor pokolra kerültök.

Filled with disgust and longing to liberate myself from the realm of continual birth and death, I abandoned home and set off on a journey. One night, I came to a lonely little temple, looking for a place to rest. *I was far off the main road, at the base of a mountain, seemingly lost in a vast Plain of Repose.* The temple was in a field of graves, and suddenly a pitiful-looking skeleton appeared speaking these words:

Undorral s a folytonos születés-halál világától való szabadulás vágyával telve elhagytam otthonom, és útnak eredtem. Egy este szállást keresve elhagyott templomhoz értem, melyet sírkert vett körül. Hirtelen egy nyomorúságos külsejű csontváz jelent meg előttem, s így szólt hozzám:

A melancholy autumn wind
Blows through the world:
The parnpas grass waves,
As we drift to the moor,
Drift to the sea.

Szomorú őszi szél
Süvít át a világon.
Hullámszik a pampafű,
Mi meg sodródunk,
Tenger és kikötő között.

What can be done
With the mind of a man
That should be clear
But though he is dressed up in a monk's robe,
Just lets life pass him by?

Mit kezdünk
Egy ember tudatával,
Mely tiszta lehetne,
De csuhát öltve hagyja,
Hogy elsuhanjon mellette az élet?

All things become naught by returning to their origin. Bodhidharma faced the wall in meditation, but none of the thoughts that arose in his mind had any reality. The same holds true for Buddha's fifty years of proclaiming the Dharma. The Mind is not bound by such conditioned things.

Such deep musings made me uneasy and I could not sleep. Toward dawn I dozed off, and in my dreams I found myself surrounded by a bunch of skeletons, acting as they did in life.

One skeleton came over to me and said:

Minden dolog semmivé lesz, mikor visszatér eredetéhez. Bódhidharma meditációba merülve nézte a falat, de az elméjében fölmerülő gondolatoknak egyáltalán nem volt semmi valóságtartalmuk. Ugyanez áll Buddha ötven évet felölelő Tan-hirdetésére is. A Tudatot nem nyűgözik az ilyen, feltételekhez kötött dolgok.

Ez a mély töprengés nyugtalanná tett, s elűzte álmomat. Hajnaltájt elbóbiskoltam, és álmomban egy csapat csontváz társaságában találtam magam, akik ugyanúgy tevékenykedtek, mint életük során.

Egyikük hozzám lépett, és így szólt:

Memories
Flee and
Are no more:
All are empty dreams
Devoid of meaning.

Az emlékek
Elsuhannak és
Elenyésznek: (nincsenek többé)
Mind jelentés nélküli,
Üres álom csupán.

Violate the reality of things
And babble about
„God” and „Buddha”
And you will never find
The true Way.

Ha szembeszegülsz a dolgok valóságával,
S csak fecsegsz
Istenről s Buddháról,
Akkor soha nem leled meg
Az igaz Utat.

Still breathing,
You feel animated,
So a corpse in a field
Seems to be something
Apart from you.

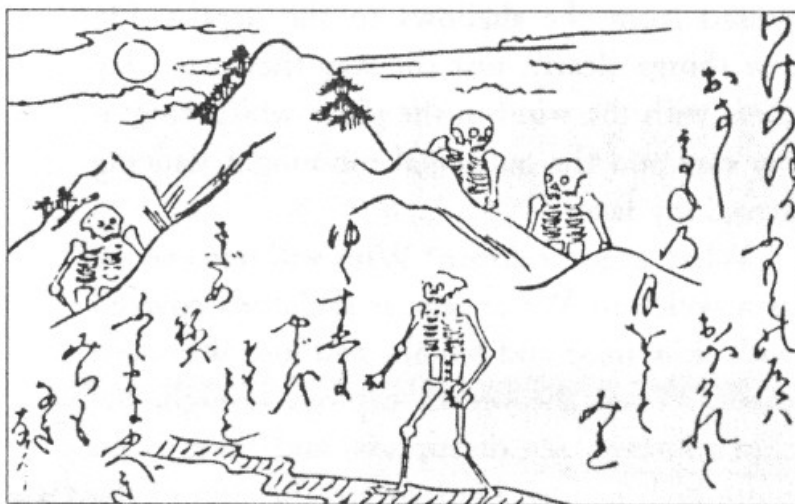
Még lélegzel,
Elevennek érzed magad,
Így a temetői holt
Olybá tűnik, mintha
Különbözne tőled.

I got on well with this skeleton-he had renounced the world to seek the truth and had passed from the shallows to the depths. He saw things clearly, just the way they are. I lay there with the wind in the pines whispering in my ears and the autumnal moonlight dancing across my face.

What is not a dream? Who will not end up as a skeleton? We appear as skeletons covered with skin -- male and female -- and lust after each other. When the breath expires, though, the skin ruptures, sex disappears, and there is no more high or low. Underneath the skin of the person we fondle and caress right now is nothing more than a bare set of bones. Think about it -- high and low, young and old, male and female, all are the same. Awaken to this one great matter and you will immediately comprehend the meaning of "unborn and undying."

Jól kijöttem ezzel a csontvázszal – lemondott a világról, hogy az igazságot keresse, a pocsolyából a mély vízbe lábalt. Tisztán látta a dolgokat, éppen úgy, ahogy vannak. Csak feküdtem ott; a fenyvesben motozó szél a fülembé sutogott, és az őszi hold fénye táncolt arcomon.

Van-e más, mint álom? Van, ki nem csontvázként végzi majd? Mint bőrrel borított csontvázak, olyanok vagyunk, férfiak és nők, egymás iránti vágyban égők. Ám ha a lélegzet megszakad, akkor a bőr szétmállik, a nemiség eltűnik, s nincs többé se gazdag, se szegény. Dédelgetett és babusgatott „énünk” bőre alatt most sincs semmi több, mint puszta csontkollekció. Gondolkodj ezen – szegény és gazdag, fiatal és öreg, férfi és nő – mind egyre megy. Ébredj rá erre a fontos dologra, s azonnal megérted, mit jelent a "nem-születő s meg-nem-haló".

If chunks of rock
Can serve as a memento
To the dead,
A better headstone
Would be a simple tea-mortar.

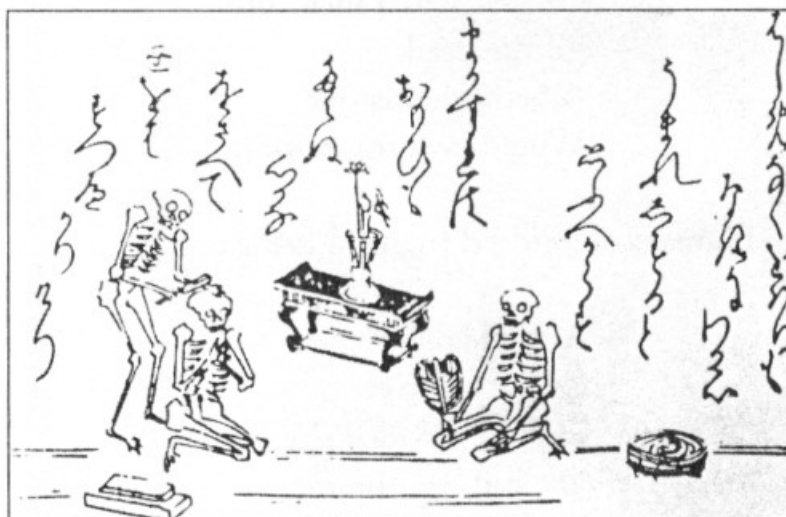
Ha a holtak emlékét
Kődarabok is
Jelölhetik,
Akkor jobb sírkő lenne
Egy tea-mozsár.

Humans are indeed frightful beings.

– Tényleg félelmetesek az emberek.

A single moon
Bright and clear
In an unclouded sky;
Yet still we stumble
In the world's darkness.

Magányos Hold,
Fényes és tiszta
A felhőtlen égen
S mi mégis botorkálunk
Világ sötétjében.

Have a good look -- stop the breath, peel off the skin, and everybody ends up looking the same. No matter how long you live the result is not altered[even for emperors]. Cast off the notion that "I exist." Entrust yourself to the wind-blown clouds, and do not wish to live for ever.

This world
Is but
A fleeting dream
So why be alarmed
At its evanescence?

Your span of life is set and entreaties to the gods to lengthen it are to no avail. Keep your mind fixed on the one great matter of life and death. Life ends in death, that's the way things are.

Figyeld csak meg – ha nem lélegzel és lenyúzd a bőrt, akkor a végén mindenki egyformán néz ki. (Vedd jól szemügyre – ne lélegezz, s nyúzd le a bőrt; a végén mindenki egyformán fog kinézni.) Mindegy, mennyit élsz, a végeredmény nem változik. Vesd el az elképzelést, hogy „én létezem”. Hagyatkozz a szélfúttá felhőkre, s ne akarj örökké élni!

Ez a világ
Elfutó
Álom csak.
Miért ijesztene
Illékonyága?

Életed hossza meg van szabva, s nincs értelme könyörögni az istenekhez, hogy hosszabbítsák meg. Elméd rögzítsd szilárdan az élet és halál egyetlen nagy kérdésére. Az élet halállal végződik, ez a helyzet.

The vagaries of life,
Though painful
Teach us
Not to cling
To this floating world.

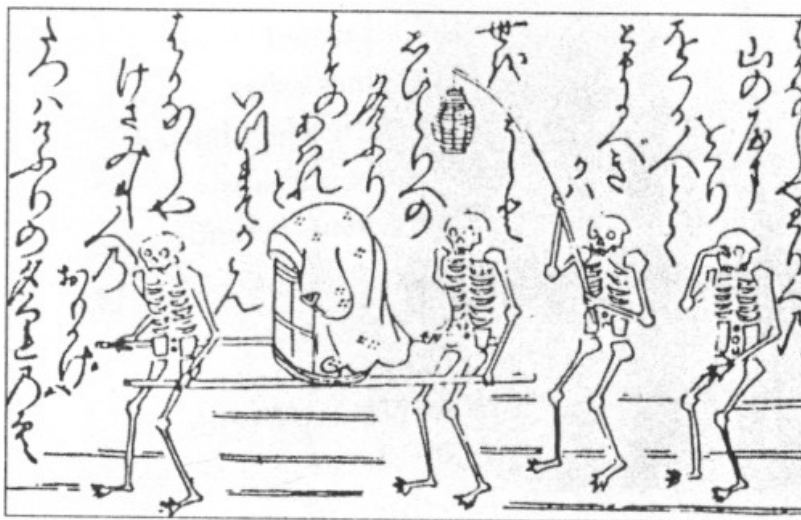
Why do people
Lavish decorations
On this set of bones
Destined to disappear
Without a trace?

The original body
Must return to
Its original place:
Do not search
For what cannot be found.

Az élet viszontagságai
Bár fájdalmasak,
Megtanítanak minket arra,
Hogy ne ragaszkodjunk
E bizonytalan világhoz.

Miért szeretik az emberek
Fölcicomázni
E csontgyűjteményt,
Mely eltűnik végül,
S nyoma sem marad?

Az eredeti testnek
Vissza kell térnie
Eredeti helyére;
Ne keresd azt,
Ami föllelhetetlen.

No one really knows
The nature of birth
Nor the true dwelling place.
We return to the source
And turn to dust.

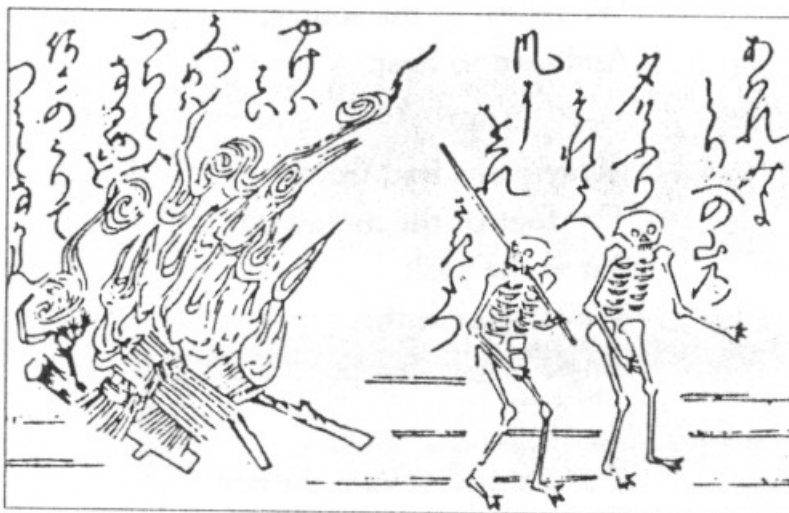
Many paths lead
from the foot of the mountain,
But at the peak
We all gaze at the
Single bright moon.

If at the end of our journey
There is no final
Resting place,
Then we need not fear
Losing our Way.

Senki sem ismeri igazán
A születés természetét,
Sem valódi hazánkat.
Visszatérünk a forráshoz,
És porrá porladunk.

Sok ösvény vezet
A hegy lábától
A csúcsra, de fönt
Mindannyian ugyanazt
A fényes Holdat nézzük.

Ha az út végén
Nincs végső
Nyughelyünk,
Akkor miért félnénk attól,
Hogy eltévedünk?

No beginning,
No end.
Our mind
is born and dies:
The emptiness of emptiness!

Let up
And the mind
Runs wild;
Control the world
And you can cast it aside.

Rain, hail, snow and ice:
All are different,
But when they fall
They become the same water
As the valley stream.

Nincs kezdet,
Nincs vég.
Tudatunk
Születik és meghal:
Ürességnek üressége!

Engedd el magad,
És a tudat
Megvadul;
Urald világodat,
S akkor félredobhatod.

Eső, jégeső, hó és jég:
Egyemtől különbözők,
Am ha lehulltak
Fölissza őket mind
A völgy patakja.

The ways of proclaiming
The Mind vary,
But the same heavenly truth
Can be seen
In each and every one.

Cover your path
With the fallen pine needles
So no one will be able
To locate your
True dwelling place.

How vain
The endless funerals at the
Cremation grounds of Mount Toribe:
Don't the mourners realize
That they will be next?

„Life is fleeting!”
We think at the sight
Of smoke drifting from Mount Toribe:
But when will we realize
That we are in the same boat?

All is vain!
This morning,
A healthy friend;
This evening,
A wisp of cremation smoke.

What apity!
Evening smoke from Mount Toribe
Blown violently
To and fro
By the wind.

When burned
It becomes ashes,
And earth when buried.
Is it only our sins
That remain behind?

All the sins
Committed
In the Three Worlds
Will fade away
Together with me.

A Tudat hirdetésének módjai
Nagyon sokfélék,
De a bennük tükröződő
Isteni igazság
Ugyanaz.

Takard tűlevelekkel
Lépteid nyomát
Ne sejtse senki,
Szállásod merre van.

Folyton temetnek
A Toribe-hegyen
Milyen hiábavaló!
Hát nem látják a gyászolók,
Hogy ők kerülnek sorra hamarosan?

„Elillan az élet!”
Gondoljuk a Toribe-hegyről
Fölszálló füst láttán,
De mikor vesszük már észre,
Hogy mi is ebben a cipőben járunk?

Minden hiábavaló!
Reggel még
Életvidám jóbarát,
Este a halotti máglya
Gomolygó füstje.

Milyen szomorú!
A Toribe-hegyről
Fölszálló füstöt
Cibálja a szél,
Té s tova.

Hamuvá lesz,
Ha lángok falják,
S porrá, ha eltemetik.
Csak a bűneink
Maradnak utánunk?

Minden bűn,
Mit a Három Világban
Elkövettem,
Velem együtt
Enyészik el.

This is how the world is. Those who have not grasped the world's impermanence are astonished and terrified by such change. Few today seek Buddhist truth, and the monasteries are largely empty. Priests now are mostly ignorant and shun *zazen* as a bother; they are derelict in their meditation, concentrating on decorating their temples. Their *zazen* is a sham and they are merely masquerading as monks the robes they sport will become heavy coats of torture someday.

Within the cosmos of birth and death, the taking of life leads to hell; greed leads to rebirth as a hungry ghost; ignorance causes one to be reborn as an animal; anger turns one into a demon. Follow the precepts and you attain rebirth as a human being. Do good deeds and you ascend to the level of the gods. Above these six realms there are the four levels of the Wise Buddhists, altogether ten realms of existence. However, One Thought of Enlightenment reveals them to be formless, with nothing in between, and not to be loathed, feared, or desired. Existence is perceived as being nothing more than a wispy cloud in the vast sky or foam on the water. No thoughts arise in the mind, so no elements are created. Mind and objects are one and empty, beyond any doubts.

Human birth is like a fire-the father is the flint, the mother is the stone, and the resultant spark is the child. The fire is ignited with the base elements and burns until it exhausts the fuel. The lovemaking between the father and mother produces the spark of life. Since the parents are without beginning, they too flicker out; all things emerge from emptiness--the source of every form. Free yourself from forms and return to the original ground of being. From this ground, life issues forth, but let go of this too.

Így van ez a világgal. Akik nem fogták föl a világ mulandóságát, azok meglepődnek és megrémülnek az ilyen változástól. Ma csak kevesen kutatják a buddhista igazságot, a kolostorok szinte üresek. A papok nagy többsége tudatlan, és elveti a *zazent*, mint kényelmetlent; meditációikban feledékenyek, s csak templomuk díszítésével törődnek. *Zazen*jük átverés, szerzetességük bohóckodás – a köntös, amelyben parádéznak egy napon majd a kín ólomköpenyévé válik.

A születés és halál világában az élet elvétele a pokolba vezet, a mohóság pedig éhes szellemként történő újraszületéshez. Tudatlanságod folytán állatként születesz, a harag démonná változtat. A törvényeket követve eléred az emberi újraszületést. Ha jót cselekszel, az istenek közé emelkedsz. A hat világ fölött található a Bölcs Buddhisták négy birodalma: összesen tíz léttartomány. Ennek ellenére, a Megvilágosodás Egyetlen Gondolata elárulja róluk, hogy formánküliek, melyek között nincs semmi különbség, és bennük sincs semmi, amitől irtózni kellene, vagy szeretni és vágyakozni rá. A létezésről kiderül, hogy nem több, mint felhőpamacs a hatalmas égen, vagy tajték a hullámtaréjon. A tudatban nem ébrednek gondolatok, s így nem jönnek létre elemek sem. A tudat és tárgyai minden kétséget kizáróan azonosok és üresek.

Az emberi születés tűzhoz hasonló – az apa a kova, az anya a kődarab, és a kipattanó szikra a gyermek. A tűz az alapelemekből támad, s addig ég, míg el nem fogyasztja tápanyagát. Az apa és anya szeretkezése támasztja az élet szikráját. Mivel a szülők kezdet-nélküliek, kihunynak ők is; minden dolog az ürességből bukkan föl, mely minden forma forrása. Szabadulj meg a formáktól, és térj vissza a létezés eredeti alapjához. Az élet ebből az alaptól tör elő, de te engedd el ezt is.

Break open
A cherry tree
And there are no flowers,
But the spring breeze
Brings forth myriad blossoms!

Ha széthasítod
A cseresznyefát,
Nem lelsz bent virágot,
De a tavaszi szellő
Millió bimbót csal elő!

Without a bridge
Clouds climb effortlessly
To heaven;
No need to rely on
Anything Gotama Buddha taught.

A felhők
Híd nélkül is,
Fölkúsznak az égre
Nem kell támaszkodnod
Gótama Buddha szavaira sem.

Gotama Buddha proclaimed the Dharma for fifty years, and when his disciple Kashyapa asked him for the key to his teaching, Buddha said, "From beginning to end I have not proclaimed a single word," and held up a flower. Kashyapa smiled and Buddha gave him the flower, saying these words, "You possess the Wondrous Mind of the True Law." "What do you mean?" asked Kashyapa. "My fifty years of preaching." Buddha told him, "has been beckoning to you all the while, just like attracting a child into one's arms with the promise of a reward."

This flower of the Dharma cannot be described in physical, mental, or verbal

Gótama Buddha ötven éven keresztül hirdette a Dharmát, s amikor tanítványa, Kásjapa tanításai lényege felől kérdezte, Buddha így szólt: Az elejétől a végéig nem szóltam egyetlen szót sem! – és feltartott egy virágot. Kásjapa elmosolyodott, és Buddha ezekkel a szavakkal nyújtotta át neki a virágot:

– Te birtokában vagy az Igaz Törvény Csodálatos Szellemének.

– Hogy érted ezt? – kérdezte Kásjapa.

– Ötven éven át hirdettem a Tant – mondta neki Buddha –, s ezzel mindvégig jelzéseket adtam neked, úgy, ahogy a gyermeket csalogatjuk ölelő karjainkba a jutalom ígéretével.

A Dharmának ez a virága nem írható le fizikai, szellemi vagy szóbeli fogalmakkal.

terms. It is not material or spiritual. It is not intellectual knowledge. Our Dharma is the Flower of the One Vehicle carrying all the Buddhas of the past, present, and future. It holds the twenty-eight Indian and six Chinese patriarchs; it is the original ground of being— all there is. All things are without beginning and are thus all-inclusive. The eight senses, the four seasons, the four great elements (earth, water, fire, wind), all originate in emptiness, but few realize it. Wind is breath, fire is animation, water is blood; when the body is buried or burned it becomes earth. Yet these elements too are without beginning and never abide.

Nem anyagi és nem szellemi. Nem intellektuális tudás. A mi Dharmánk a múlt, jelen és jövő minden buddháját hordozó Egyetlen Jármű Virága. Ráfér a huszonnyolc indiai és hat kínai pátriárka; ez a létezés eredeti alapja – minden megtalálható rajta. Minden dolog kezdet nélküli, s így mindent magában foglaló. A nyolc érzék, a négy évszak, a négy nagy elem (föld, víz, tűz, szél), mind az ürességből származik, de ezt csak kevesen ismerik föl. A szél lélegzet, a tűz mozgás, a víz vér; ha a testet eltemetik vagy elégetik, földdé válik. Ezek az elemek azonban szintén kezdet-nélküliek, és sohasem maradandók.

In this world,
All things, without exception,
Are unreal:
Death itself is
An illusion.

Ezen a világon
Minden dolog, kivétel nélkül
Nélkülözi a valódiságot;
Maga a halál is
Illúzió.

Delusion makes it appear that though the body dies, the soul endures—this is a grave error. The enlightened declare that both body and soul perish together. "Buddha" is emptiness, and heaven and earth return to the original ground of being. I've set aside the eighty thousand books of scripture and given you the essence in this slim volume. This will bring you great bliss.

A káprázatban úgy látszik, mintha a test halála ellenére a lélek megmaradna – ez komoly hiba. A megvilágosodottak kinyilvánítják, hogy a test és a lélek együtt enyészik el. A „Buddha” üresség: a föld meg az ég visszatér a lét eredeti alapjához. Félretoltam a szentiratok nyolcvanezer könyvét, s átadtam nektek a lényegét ebben a rövid írásban. Ez nagy áldást hoz majd rátok.

Writing something
To leave behind
Is yet another kind of dream:
When I awake I know that
There will be no one to read it.

Írni valamit,
Hogy hátrahagyjuk –
Megint egy másfajta álom:
Mikor ébren vagyok, tudom,
Hogy nem lesz, ki elolvassa.

A “Csontvázdalocskák” képei az 1693-as Gaikotsu kiadást követik.